

Nr 69

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bemyndigande att försälja viss kronan tillhörig fast egendom, m. m.; given Stockholms slott den 15 februari 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

Kungl. Maj:t har erhållit riksdagens bemyndigande att under budgetåret 1962/63 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen inte överstiger viss värdegräns. I propositionen föreslås nytt bemyndigande för budgetåret 1963/64. Den nyssnämnda värdegränsen föreslås därvid vara oförändrat 200 000 kr., när det gäller fastigheter som förvaltas av de affärsdrivande verken m. m. I fråga om övriga fastigheter föreslås en höjning av beloppet från nuvarande 70 000 kr. till 100 000 kr. Samtidigt föreslås en höjning av värdegränsen för Kungl. Maj:ts befogenhet att delegera försäljningsrätten till underordnad myndighet.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 feb-
ruari 1963.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter *förslag till bemyndigande att försälja viss kronan tillhörig fast egendom, m. m.* och anför därvid följande.

I anledning av propositionen nr 109 medgav 1962 års riksdag (JoU 22, rskr. 331), att Kungl. Maj:t finge under budgetåret 1962/63 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppginge till högst 200 000 kr., då egendomen förvaltades av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen, samt eljest till högst 70 000 kr., eller, där taxeringsvärde inte vore åsatt, det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet uppginge till högst nämnda belopp. Kungl. Maj:t ägde därvid att i huvudsaklig överensstämmelse med riktlinjer, som angivits vid anmälan av propositionen, föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skulle äga rum. Där så befunes lämpligt, skulle Kungl. Maj:t ha befogenhet att överlämna beslutanderätten rörande försäljningen åt nyssnämnda styrelser, då fråga vore om egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstege 100 000 kr., åt annan central förvaltningsmyndighet, då sagda värde inte överstege 30 000 kr., samt åt länsstyrelse, såvitt anginge allmänna arvsfonden tillhörig egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstege 15 000 kr.

Vidare förklarade riksdagen, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skulle gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som kunde erfordras till järnväg eller allmän väg. Rätten att besluta om dylikt avstående finge dock av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obebyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde.

Genom cirkulär till statsmyndigheterna den 6 juni 1962 (nr 247) har Kungl. Maj:t till kännedom meddelat vad riksdagen sålunda beslutat.

Befogenheten att, med vissa begränsningar beträffande egendomens värde, överlämna försäljningsrätten åt central förvaltningsmyndighet har Kungl. Maj:t tagit i anspråk genom försäljningsbemyndiganden för generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen och domänstyrelsen. Genom beslut den 6 juni 1962 har Kungl. Maj:t bemyndigat nämnda myndigheter att under budgetåret 1962/63 försälja och byta under deras förvaltning stående fastigheter, vilkas taxerings- eller uppskattningsvärden inte överstiger 100 000 kr.

Vidare har Kungl. Maj:t genom beslut samma dag bemyndigat länsstyrelserna att under budgetåret 1962/63, i den mån försäljningsfrågan inte av länsstyrelse underställes Kungl. Maj:ts prövning, försälja allmänna arvsfonden tillfallen fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde inte överstiger 15 000 kr.

Kungl. Maj:t har för dessa bemyndiganden meddelat samma föreskrifter rörande sättet och villkoren i övrigt för försäljningarna, som gällt under närmast föregående budgetår.

Vid utverkandet av de årliga försäljningsbemyndigandena har förutsatts, att riksdagen skall erhålla en redogörelse för de försäljningar som med stöd av bemyndigandet verkställts under närmast föregående kalenderår. I sådant syfte har upprättats sammanställningar departementsvis över de under kalenderåret 1962 försålda fastigheterna. Dessa sammanställningar torde få överlämnas till vederbörande riksdagsutskott.

Departementschefen. Riksdagen har sedan lång tid lämnat Kungl. Maj:t årliga bemyndiganden att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom. Det nu gällande bemyndigandet avser budgetåret 1962/63. Nytt bemyndigande avseende nästkommande budgetår torde nu böra utverkas.

Såsom framgått av det tidigare anförda är det ifrågavarande bemyndigandet begränsat till fastigheter, vilkas taxeringsvärde eller vid särskild uppskattning utränta saluvärde inte överstiger visst belopp. Denna värdegräns utgör 200 000 kr., när det gäller egendom som förvaltas av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen och domänstyrelsen. Nämnda gräns har gällt sedan budgetåret 1961/62, då beloppet höjdes från den tidigare tillämpade gränsen 70 000 kr. För andra fastigheter har alltsedan budgetåret 1958/59 gällt en värdegräns av 70 000 kr. Administrativa skäl talar för att även detta belopp nu höjes. Jag föreslår, att detsamma bestämmes till 100 000 kr.

Vid bifall till detta förslag torde även den nuvarande möjligheten för

Kungl. Maj:t att till underordnad myndighet delegera beslutanderätten rörande försäljning m. m. böra vidgas. Jag förordar, att värdegränsen härvidlag ändras från nuvarande 30 000 kr. till 50 000 kr., när det gäller försäljning genom central förvaltningsmyndighet, och från 15 000 kr. till 25 000 kr., såvitt avser försäljning genom länsstyrelses försorg av allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom.

Beträffande sättet och villkoren för försäljningarna synes i övrigt böra gälla i huvudsak samma föreskrifter som för innevarande budgetår.

Liksom tidigare torde riksdagen böra lämnas en redogörelse för de försäljningar som med stöd av dess bemyndiganden verkställts under närmast föregående kalenderår.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1963/64 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppgår till högst 200 000 kr., då egendomen förvaltas av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen, samt eljest till högst 100 000 kr., eller, där taxeringsvärde inte är åsatt, det vid särskild uppskattning utrönata saluvärdet uppgår till högst nämnda belopp;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må under nämnda budgetår i huvudsaklig överensstämmelse med av mig i det föregående angivna riktlinjer föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skall äga rum, med rätt för Kungl. Maj:t att, där så befinnes lämpligt, överlämna beslutanderätten rörande försäljningen åt nyssnämnda styrelser, då fråga är om egendom, vars taxeringsvärde eller, där sådant värde inte är åsatt, uppskattningsvärde inte överstiger 100 000 kr., åt annan central förvaltningsmyndighet, då sagda värde inte överstiger 50 000 kr., samt åt länsstyrelse, såvitt angår allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, då enahanda värde inte överstiger 25 000 kr.;

c) förklara, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skall gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som erfordras till järnväg eller allmän väg, därvid dock rätten att besluta om dylikt avstående må av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obebbyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde;

d) uttala att, oavsett de sålunda lämnade medgivandena,

i författning eller eljest i särskild ordning meddelade föreskrifter angående rätt för Kungl. Maj:t eller förvaltningsmyndighet att försälja, byta eller under åborätt eller tomt-rätt upplåta kronan tillhörig fast egendom alltjämt skall gälla.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtast proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Per Eskilsson